

WSPOMNIENIE O JANUSZU WOJCIESZAKU

Dr Janusz Wojcieszak był jednym z najbliższych moich współpracowników. Był moim najlepszym studentem w okresie współpracy z Katedrą Iberystyki UW. W latach 1985-1995 – obok zmarłej niedawno prof. Ireny Curyło-González – aktywnie uczestniczył w moim ogólnopolskim seminarium na temat historii myśli hiszpańskiej i latynoamerykańskiej, jakie odbywało się co miesiąc w Instytucie Filozofii i Socjologii PAN w Warszawie. Razem podejmowaliśmy wspólne badania i naukowe zamierzenia na przyszłość. Dr Wojcieszak aktywnie uczestniczył w przygotowaniu numeru specjalnego miesięcznika „Studia Filozoficzne” (1987, nr 12) pt. „W kręgu filozofii latynoamerykańskiej”. Numer ten ukazał się w związku z 75-leciem urodzin nestora filozofii latynoamerykańskiej, wielkiego przyjaciela warszawskiej iberystyki i Centrum Studiów Latinoamerykańskich UW, profesora Leopoldo Zei, wówczas dyrektora Centro Coordinador y Difusor de Estudios Latinoamericanos przy Universidad Nacional Autónoma de México. W numerze tym zamieściliśmy klasyczny tekst Leopoldo Zei o filozofii latynoamerykańskiej we wspólnym przekładzie Janusza Wojcieszaka, umieściliśmy też jego pionierskie studium o trzech wersjach latynoamerykańskiej filozofii kultury uosabianych przez Rodó, Vasconcelosa i Ramosa. Było to pierwsze w języku polskim opracowanie na temat tych wybitnych myślicieli hispanoamerykańskich. Janusz przygotował do tego numeru wielce kompetentne omówienia książek traktujących o poglądach filozoficzno-kulturowych Leopoldo Zei i o wydawanych dziełach pod redakcją naukową Leopoldo Zei.

Wspólnie przygotowaliśmy też numer specjalny międzynarodowego kwartalnika „Dialogue and Universalism” z okazji 500-lecia spotkania się dwu światów. Numer ten ukazał się na początku 1992 roku pt. „500th Anniversary of Columbus’ Voyage: Europe and the Americas in the Perspective of Universalism”. Janusz Wojcieszak był znany i cenionym badaczem nie tylko w Polsce, ale i w całym świecie iberoamerykańskim. W Madrycie, Salamance, Meksyku, w Santiago de Chile i w innych miastach, gdzie wykładał, brał udział w konferencjach międzynarodowych był znany jako wybijający się znawca kultury, historyk idei i badacz eseistyki tworzonej w języku hiszpańskim.

Janusz Wojcieszak przygotował pod moim kierunkiem pionierską na gruncie polskim rozprawę doktorską pt. „Dylemat uniwersalizmu i partykularyzmu w hispanoamerykańskiej filozofii kultury lat 1900-1960”. Jej obrona odbyła się 15 lutego 1989 roku w IFiS PAN, a jej wydanie książkowe z moim wstępem ukazało się w tym samym roku jako pierwszy tom serii Studia i Materiały nowo powstałego Centrum Studiów Latinoamerykańskich (CESLA) Uniwersytetu Warszawskiego. Dr Wojcieszak od początku istnienia CESLA pod kierunkiem jej nieodżałowanego twórcy prof. Andrzeja Dem-

POŻEGNANIE

bicza i niemalże od początku istnienia Katedry Iberystyki (następnie Instytutu Studiów Iberyjskich i Iberoamerykańskich) UW był bardzo aktywnym i wielce zasłużonym współpracownikiem obu, mocno już zakorzenionych w nauce polskiej, instytucji. W tej pierwszej kierował serią wydawniczą *Idee i Ludzie*, a w tej drugiej był wicedyrektorem. Jego duży dorobek na polu oryginalnych badań i doskonałych przekładów stanowi duży wkład w obszarze polskiej hispanistyki i latynoamerykanistyki. Osobiste kłopoty życiowe nie pozwoliły mu na szybkie ukończenie dość zaawansowanej rozprawy habilitacyjnej na temat twórczości Octavio Paza.

Jeszcze niedawno, przy aktywnym, pełnym oryginalnych pomysłów współudziale Janusza, planowaliśmy wystąpić o przyznanie nam zbiorowego, międzynarodowego grantu na badanie wzajemnej recepcji myśli iberoamerykańskiej i polskiej w krajach Półwyspu Pirenejskiego, Ameryki Łacińskiej i w Polsce. Bez Jego twórczej inspiracji i współudziału trudno nam będzie zrealizować to, będące dopiero w fazie wstępnego, wspólnego projektowania, dość duże zamierzenie badawcze. Nagła i tragiczna śmierć Janusza stanowi bolesny cios zadany wciąż młodej iberystyce polskiej, stanowi ogromną, niepowetowaną stratę naukową.

Eugeniusz GÓRSKI

(kierownik Zakładu Filozofii Nowożytnej i Współczesnej
w Instytucie Filozofii i Socjologii PAN)